

Antikoagulačná liečba venózneho tromboembolizmu v špecifických situáciách

Juraj Maďarič

*Klinika kardiológie a angiológie NÚSCH, a LF
SZU Bratislava*

Agenda

- ▣ **Onkologickí pacienti**
- ▣ **Renálna insuficiencia**
- ▣ **Gravidita**
- ▣ **Iné situácie**

Agenda

- ▣ **Onkologickí pacienti**
- ▣ Renálna insuficiencia
- ▣ Gravidita
- ▣ Iné situácie

Liečba VTE u pacientov s onkologickým ochorením

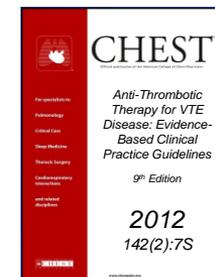
Circulation American Heart Association
JOURNAL OF THE AMERICAN HEART ASSOCIATION
Learn and Live.

Management of Massive and Submassive Pulmonary Embolism, Hemothorax, Deep Vein Thrombosis, and Chronic Thromboembolic Pulmonary Hypertension: A Scientific Statement From the American Heart Association

- Onkologickí pacienti s IF HVT majú byť liečení **monoterapiou LMWH minimálne počas 3 – 6 mesiacov**, alebo až do vyliečenia onkologického ochorenia, resp. počas podávania onkologickej liečby (chemoterapia) (Trieda I, LOE A)

Jaff MR, Circulation 2011

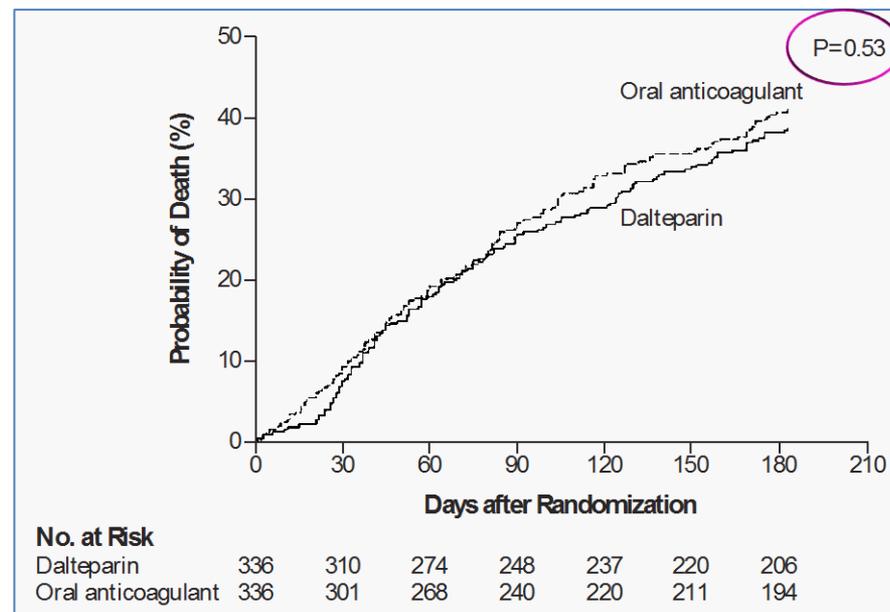
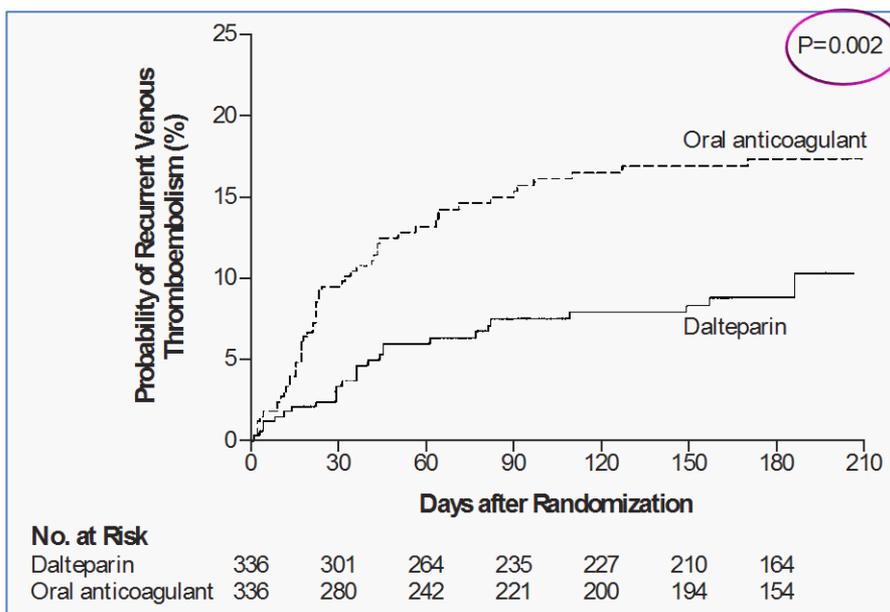
- U pacientov s **onkologickým ochorením** sa odporúča podávanie **LMWH** pred liečbou warfarinom (Trieda 2B).

ACCP 9th Edition, CHEST 2012

LMWH vs VKA v prevencii rekurencie VTE u pac. s onkol. ochorením – CLOT štúdia

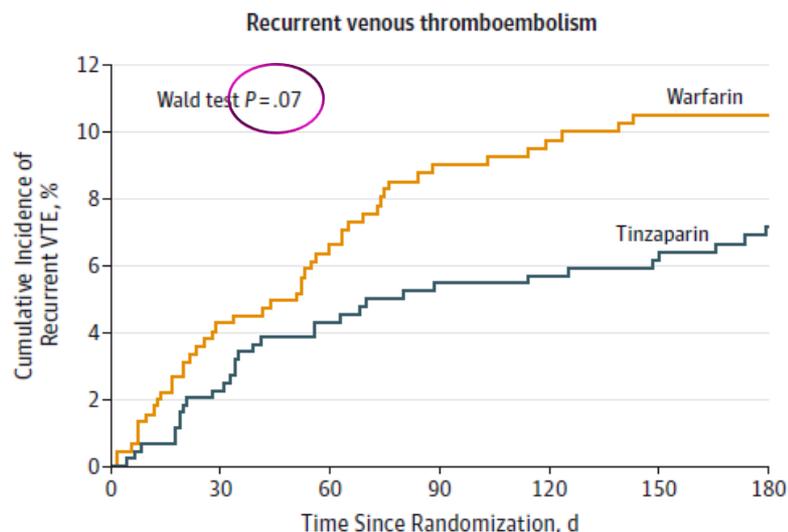

U pacientov s onkologickým ochorením a akútnou VTE príhodou je dalteparin účinnejší v redukcii rizika výskytu opakovanej VTE bez zvýšenia rizika krvácania

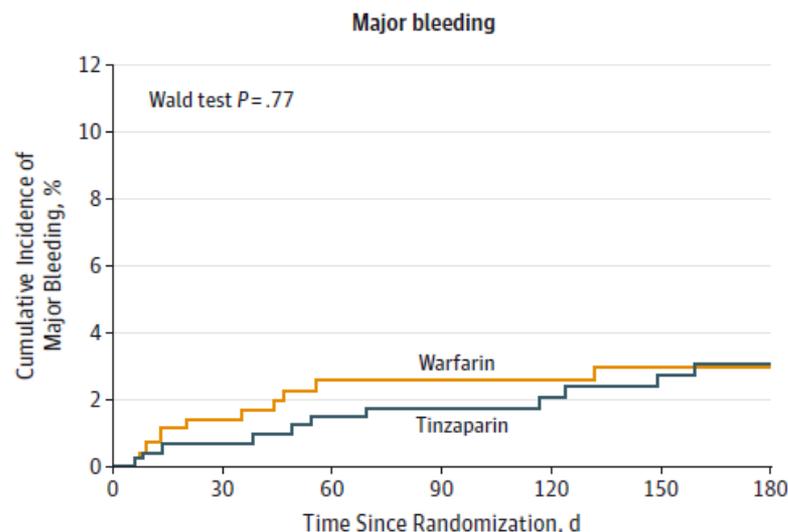
- Warfarin 6 mesiacov; INR 2.5 (dalteparin 5-7 dní 1x200 IU/kg s.c.); **n=336**;
- Dalteparin 1 mesiac 1x200 IU/kg s.c., 5 mesiacov 1x150 IU/kg s.c.; **n=336**;

LMWH vs VKA v prevencii rekurencie VTE u pac. s onkol. ochorením – CATCH štúdia

No. at risk				
Tinzaparin	449	357	294	254
Warfarin	451	347	279	249

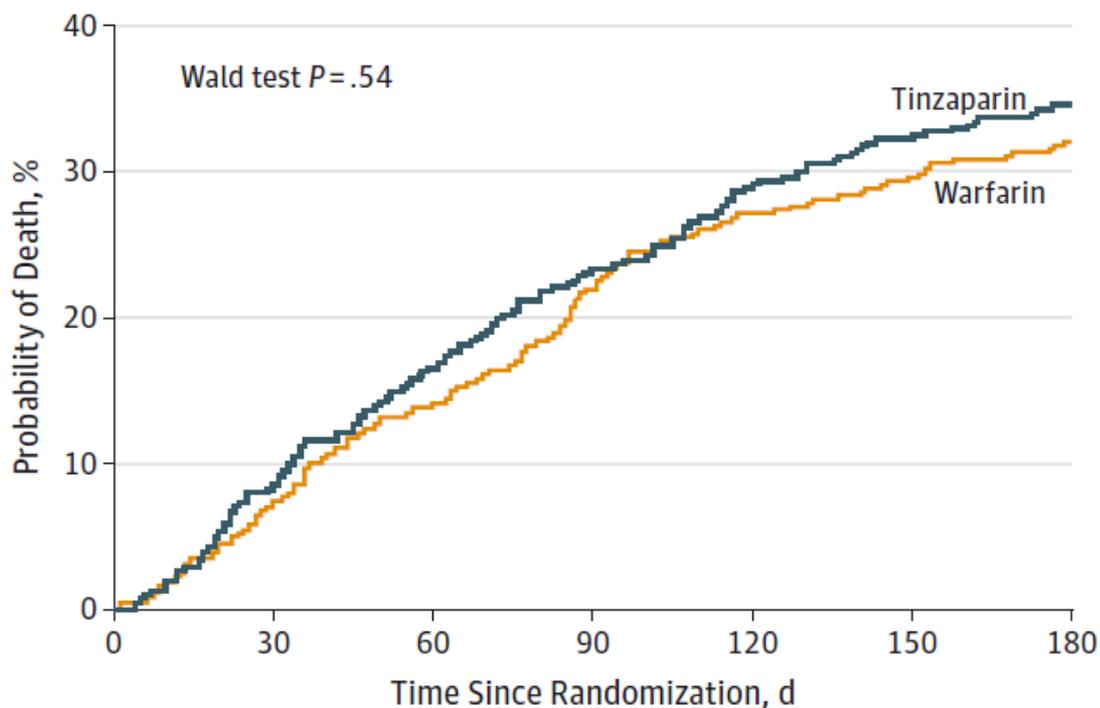
No. at risk				
Tinzaparin	449	330	257	163
Warfarin	451	308	230	142

- Významná redukcia malého krvácania : tinzaparin 11% vs warfarin 15%; $p=0.004$

V liečbe VTE u pacientov s onkologickým ochorením je tinzaparin hranične účinnejší v porovnaní s warfarinom a bezpečnejší v zmysle redukcie malého krvácania

Celková mortalita u pacientov s VTE a onkologickým ochorením – CATCH štúdia

No. at risk					
Tinzaparin	449		364	303	268
Warfarin	451		371	305	273

Liečba LMWH u pac. s onkologickým ochorením > 6 mesiacov – **DALTECAN** study

- ▣ Dalteparin 12 mesiacov – onkologickí pacienti s VTE (n=334)

- ▣ Prospektívna multicentrická štúdia

- ▣ **Veľké krvácanie 10% (34/334)**

- ▣ 1.mesiac 3.6%
- ▣ 2.-6.mesiac 1.1%
- ▣ **7.-12.mesiac 0.7%**

Bez nárastu výskytu krvácania pri >6 mesačnej liečbe dalteparinom

- ▣ **Rekurencia VTE 11% (37/334)**

- ▣ 1.mesiac 5.7%
- ▣ 2.-6.mesiac 3.4%
- ▣ 7.-12.mesiac 4.1%

- ▣ Mortalita počas sledovania 116 pacientov (4x VTE, 2x krvácanie)

NOAK v liečbe VTE u pacientov s onkologickým ochorením

Agent	Trial	Cancer Patients Randomized, %	Recurrent VTE (vs VKA), %	Major Bleeding and CRNM (vs VKA), %
Rivaroxaban	EINSTEIN-DVT	6	3.4 (5.6)	14.4 (15.9)
	EINSTEIN-PE	4.6	1.8 (2.8)	12.3 (9.3)
Dabigatran	RECOVER	4.8	3.1 (5.3)	NA
	RE-MEDY	2.1	3.3 (1.7)	NA
Edoxaban	Hokusai-VTE	2.5	3.7 (7.1)	18.3 (25.3)

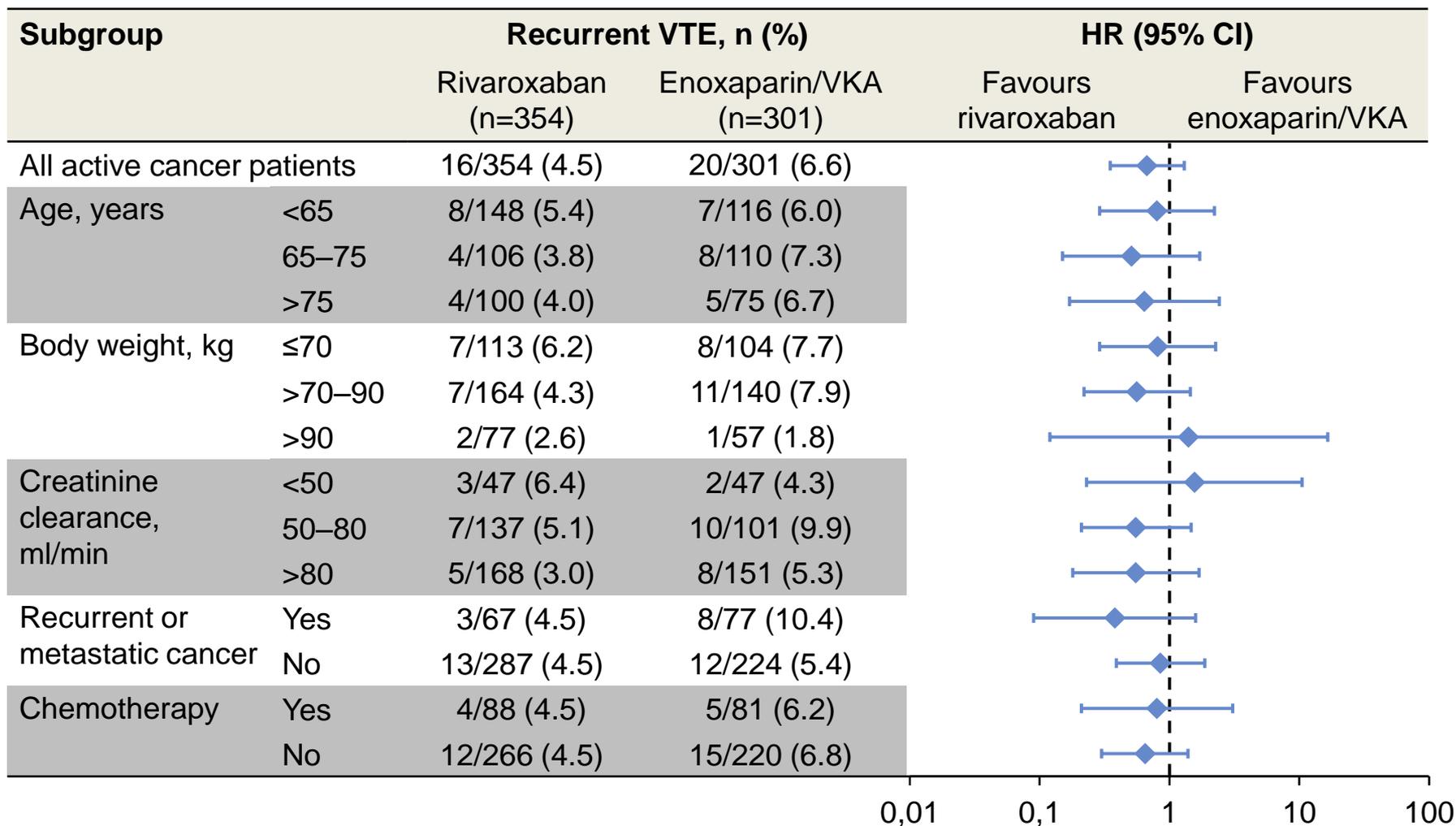

EINSTEIN DVT and PE Pooled Analysis: pacienti s onkologickým ochorením

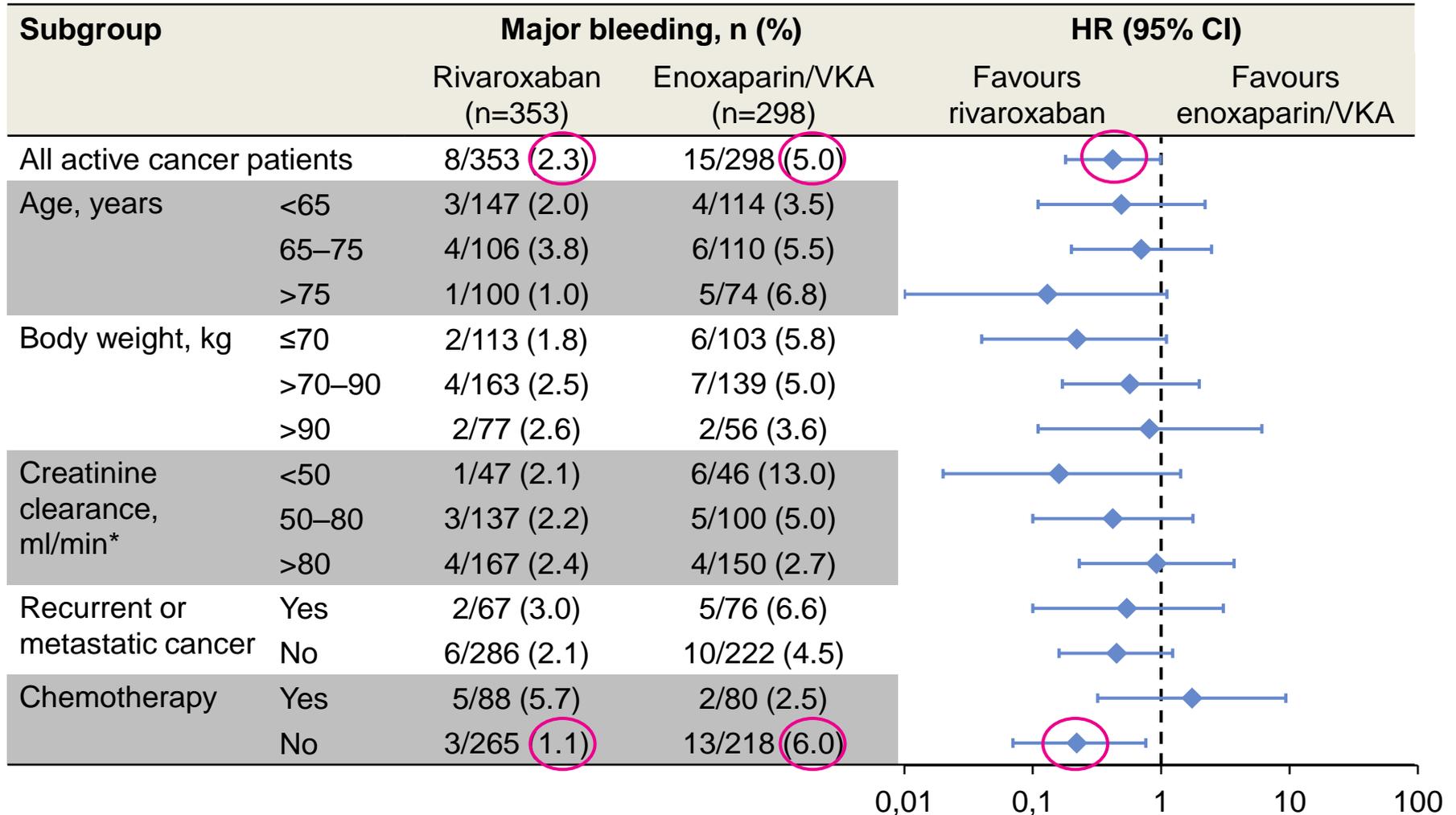
	Active cancer*		
	Rivaroxaban	Enoxaparin/VKA	HR (95% CI)
Recurrent VTE, n (%)	16/354 (4.5)	20/301 (6.6)	0.67 (0.35–1.30)
Major bleeding, n (%)	8/353 (2.3)	15/298 (5.0)	0.42 (0.18–0.99)
Mortality, n (%)	58/354 (16.4)	53/301 (17.6)	0.93 (0.64–1.35)

*At baseline or diagnosed during the study

Rivaroxaban v prevencii rekurencie VTE u pacientov s aktívnym onkologickým ochorením

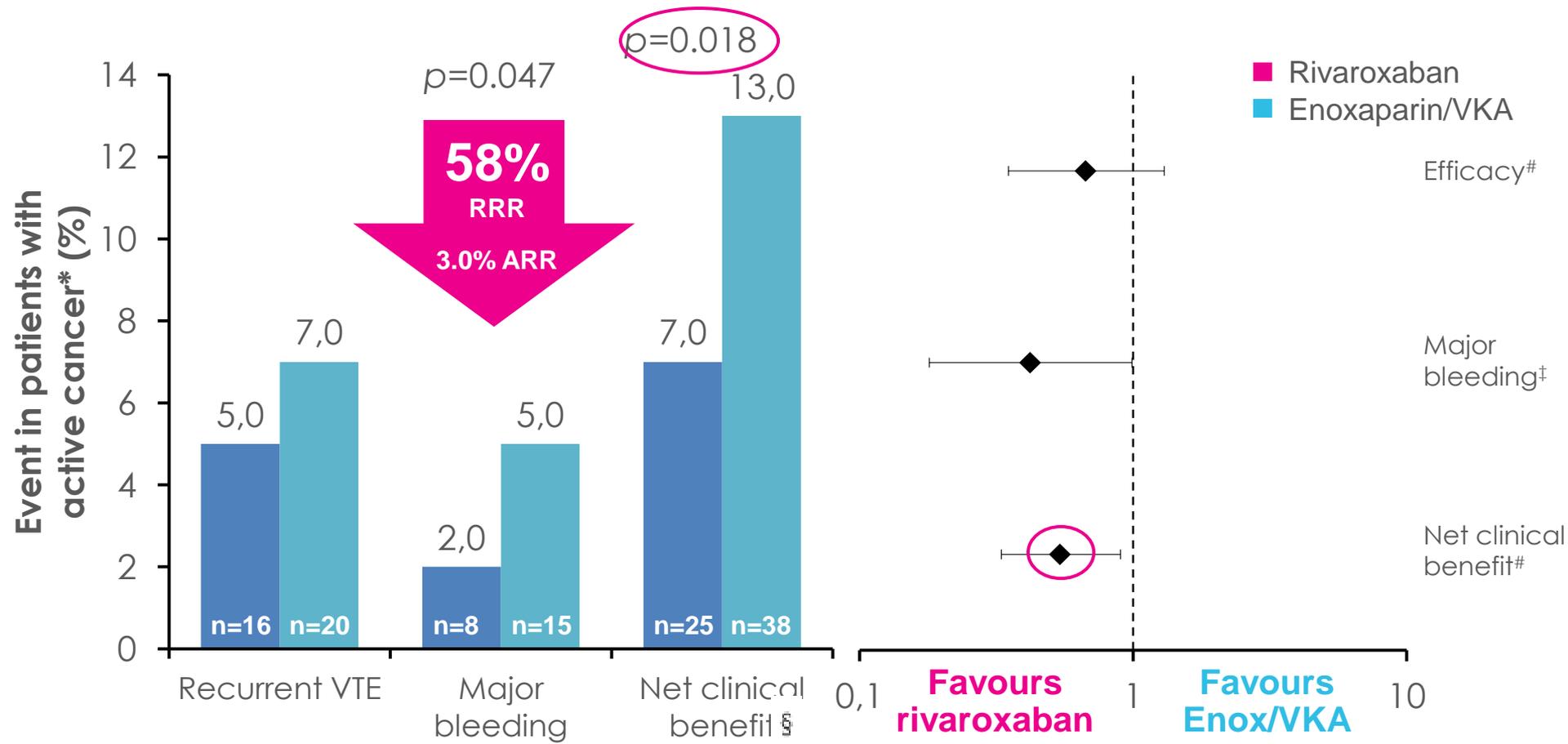

Rivaroxaban a veľké krvácanie u pacientov s aktívnym onkologickým ochorením

Liečba VTE pacientov s aktívnym onkologickým ochorením

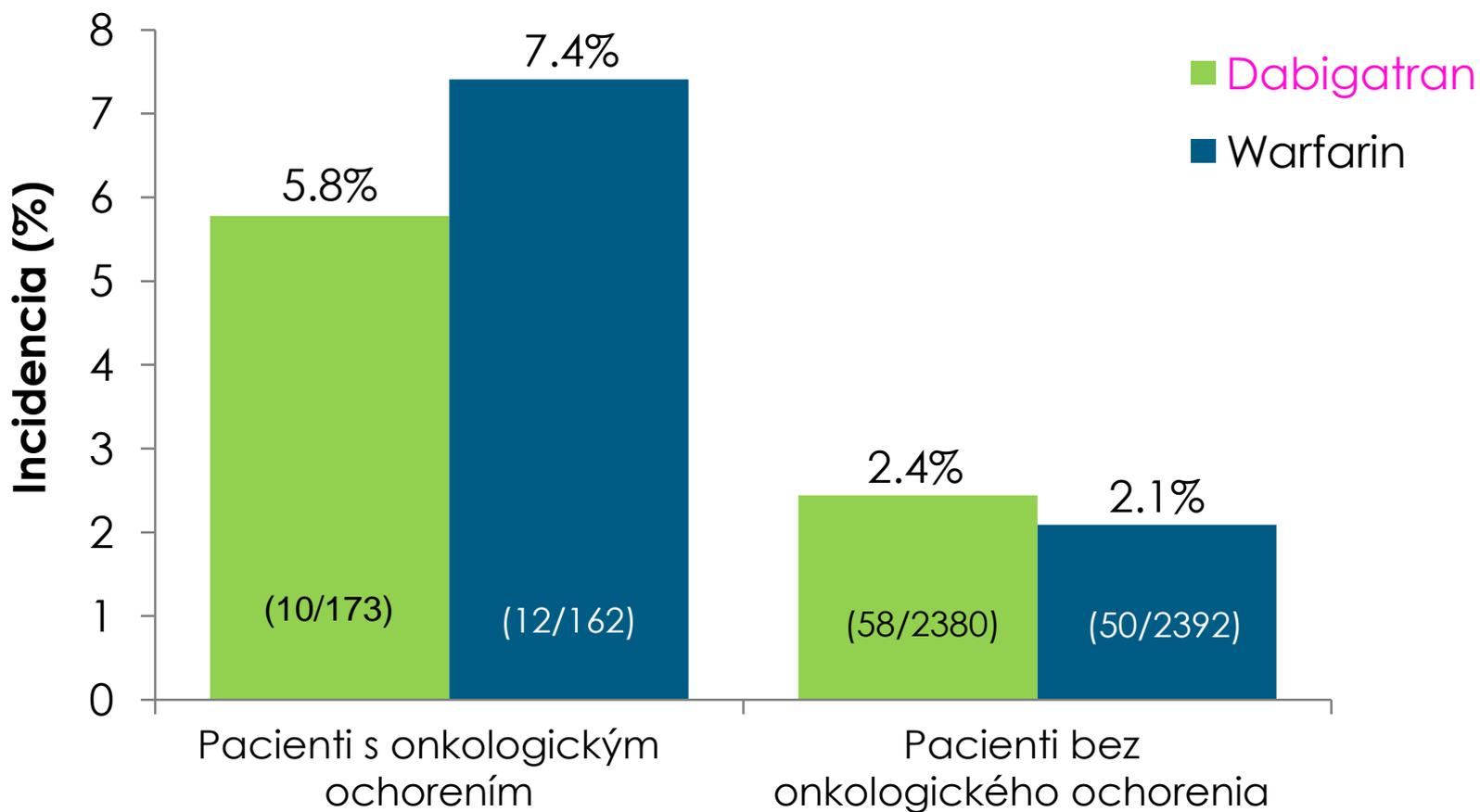
– celkový klinický benefit

ITT population: N=8281; patients with active cancer, n=655;
 safety population: N=8246; patients with active cancer, n=651;
 § composite of recurrent VTE and major bleeding

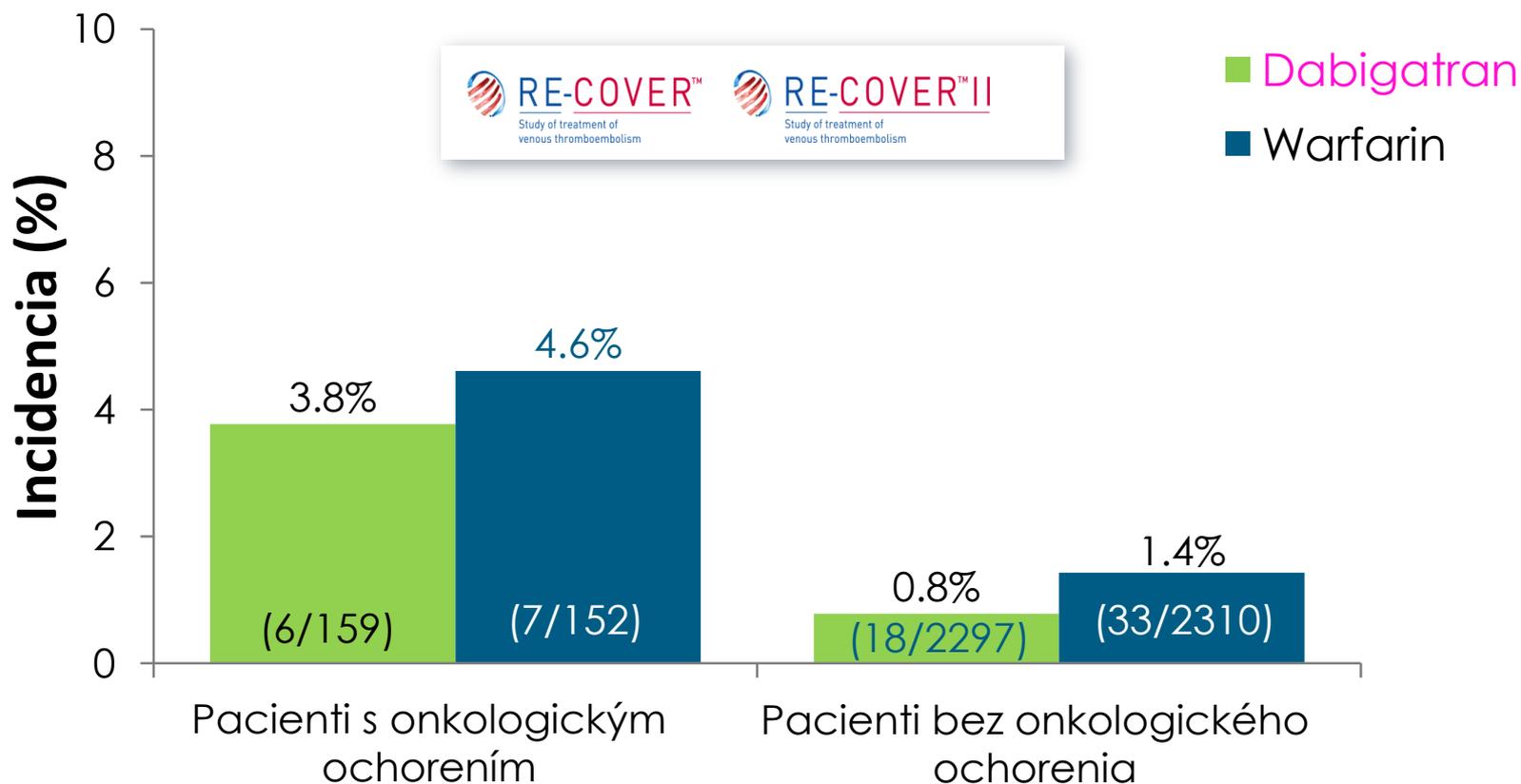

Dabigatran v liečbe VTE u pacientov s onkol.ochorením – porovnateľná účinnosť s warfarínom (rekurencia VTE/VTE mortalita)

Dabigatran v liečbe VTE u onkologických pacientov – porovnateľná bezpečnosť s warfarínom (veľké krvácanie)

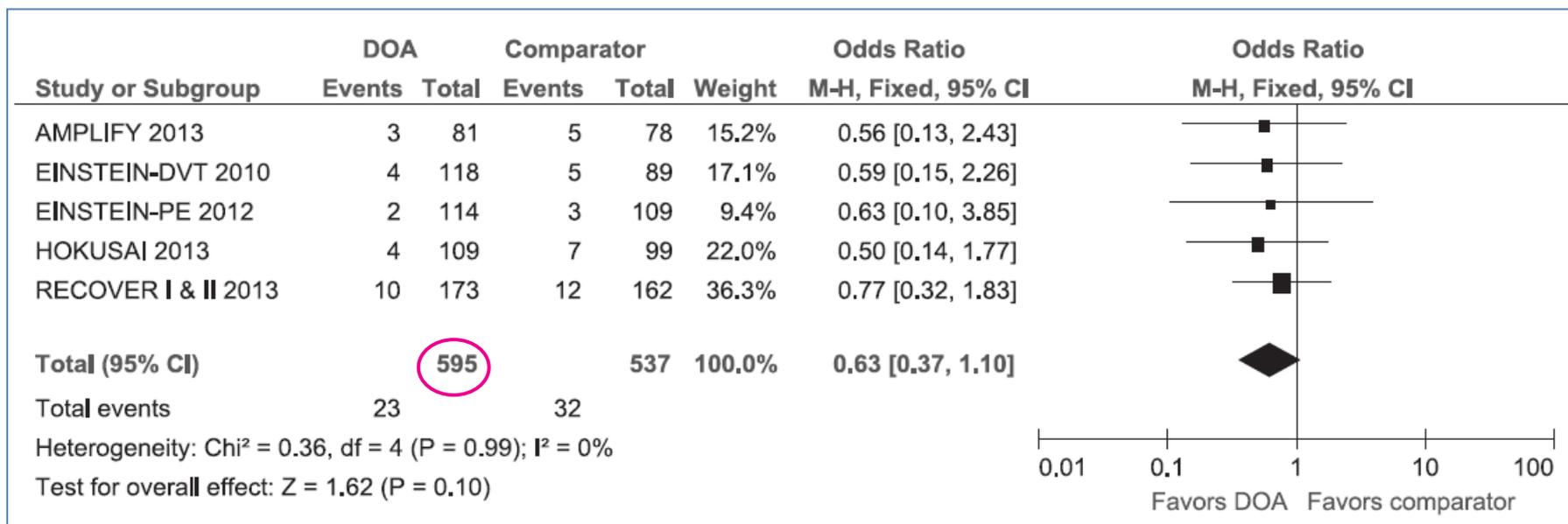

Od začiatku dvojito maskovanej fázy (dabigatran alebo warfarín samotný) po ukončenie 6-mesačného liečebného obdobia

Schulman S et al. ASH 2013

NOAK v liečbe VTE u pacientov s onkologickým ochorením

meta-analýza randomizovaných štúdií

VTE rekurencia: NOAK 23/595 (3.8%); konvenčná liečba 32/537 (5.9%)

(štúdie: 2x dabigatran, 2 x rivaroxaban, 1 x edoxaban, 1 x apixaban)

NOAK sú rovnako efektívne a bezpečné v liečbe VTE u onkologických pacientov ako liečba heparin+VKA

NOAK v liečbe VTE u pacientov s onkologickým ochorením

▣ Pro:

- fixná dávka
- bez potreby monitoringu
- krátky polčas
- p.o. podávanie

▣ Kontra:

- NOAK boli porovnané s warfarinom, nie s LMWH
- Liekové interakcie s chemoterapeutikami
- Problém s absorbciou NOAK pri vomite

Prevenция VTE u pacienta s onkologickým onemocněním

- U pacientů lečených chemoterapií se rutinní provádění profylaxe nedoporučuje.
- U hospitalizovaných **farmakologicky lečených pacientů s karcinomy a sníženou mobilitou** doporučujeme profylaxi s LMWH, UFH nebo fondaparinuxem.
- Farmakologickou profylaxi TEN lze indikovat u pacientů **s lokálně pokročilým nebo metastatickým karcinomem pankreatu** lečených chemoterapií a s nízkým rizikem krvácení.
- Farmakologickou profylaxi TEN lze indikovat u pacientů **s lokálně pokročilým nebo metastatickým karcinomem plic**, lečených chemoterapií a s nízkým rizikem krvácení.
- U pacientů s **myelomem léčených v kombinaci se steroidy a/nebo chemoterapií** (doxorubicin), se profylaxe TEN doporučuje

Liečba VTE u pacientov s onkologickým ochorením

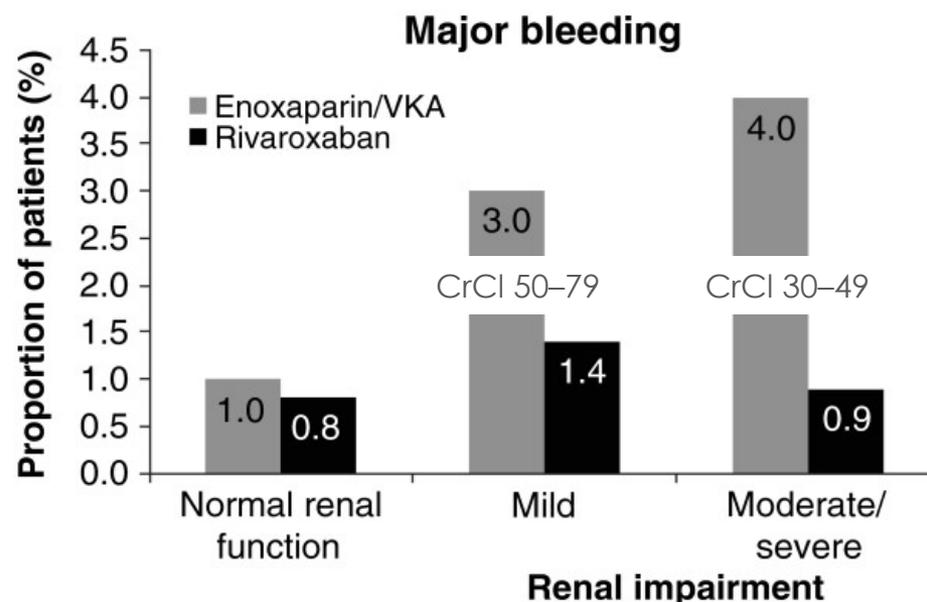
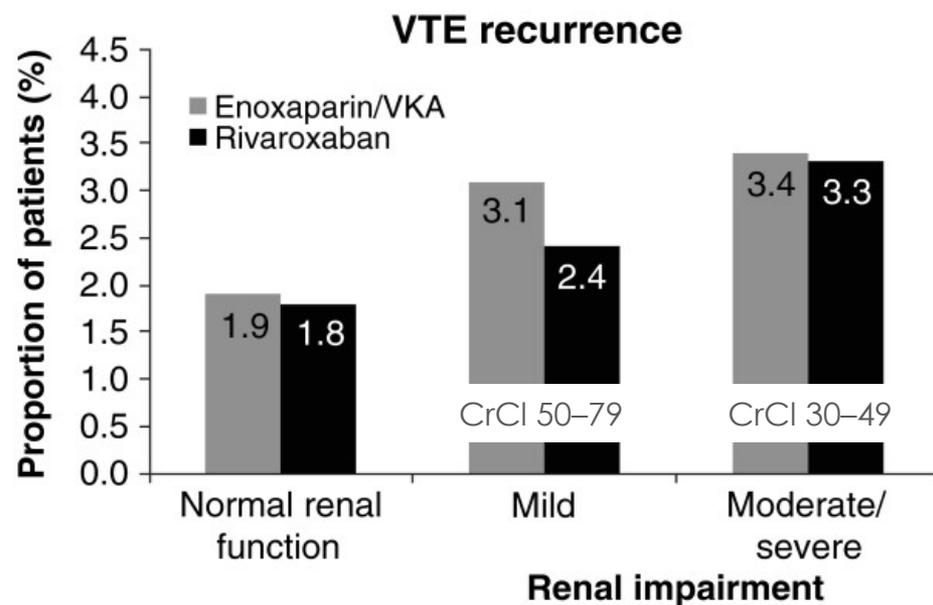
- ▣ **LMWH sú liečbou voľby u pacientov s onkologickým ochorením a akútnym VTE**
- ▣ Preferencia LMWH u pacientov s aktívnym onkologickým procesom resp. užívajúcich chemoterapiu
- ▣ Možnosť uprednostnenia výhod NOAK pred warfarinom u pacientov s anamnézou onkologického ochorenia, nie v aktívnej fáze

Agenda

- ▣ Onkologickí pacienti
- ▣ **Renálna insuficiencia**
- ▣ Gravidita
- ▣ Iné situácie

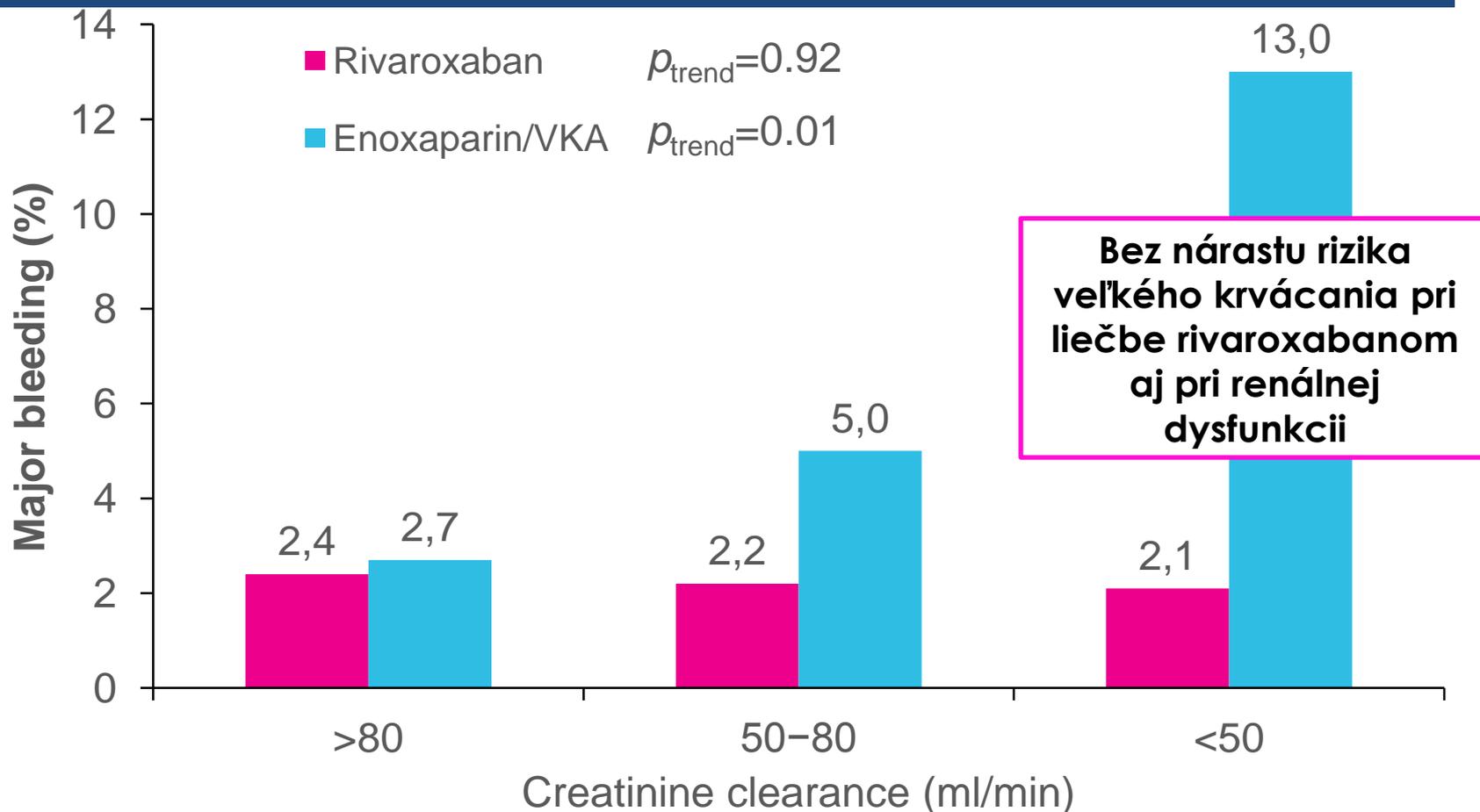
Liečba VTE u pacientov s renálnym postihnutím – redukcia veľkého krvácania s rivaroxabanom

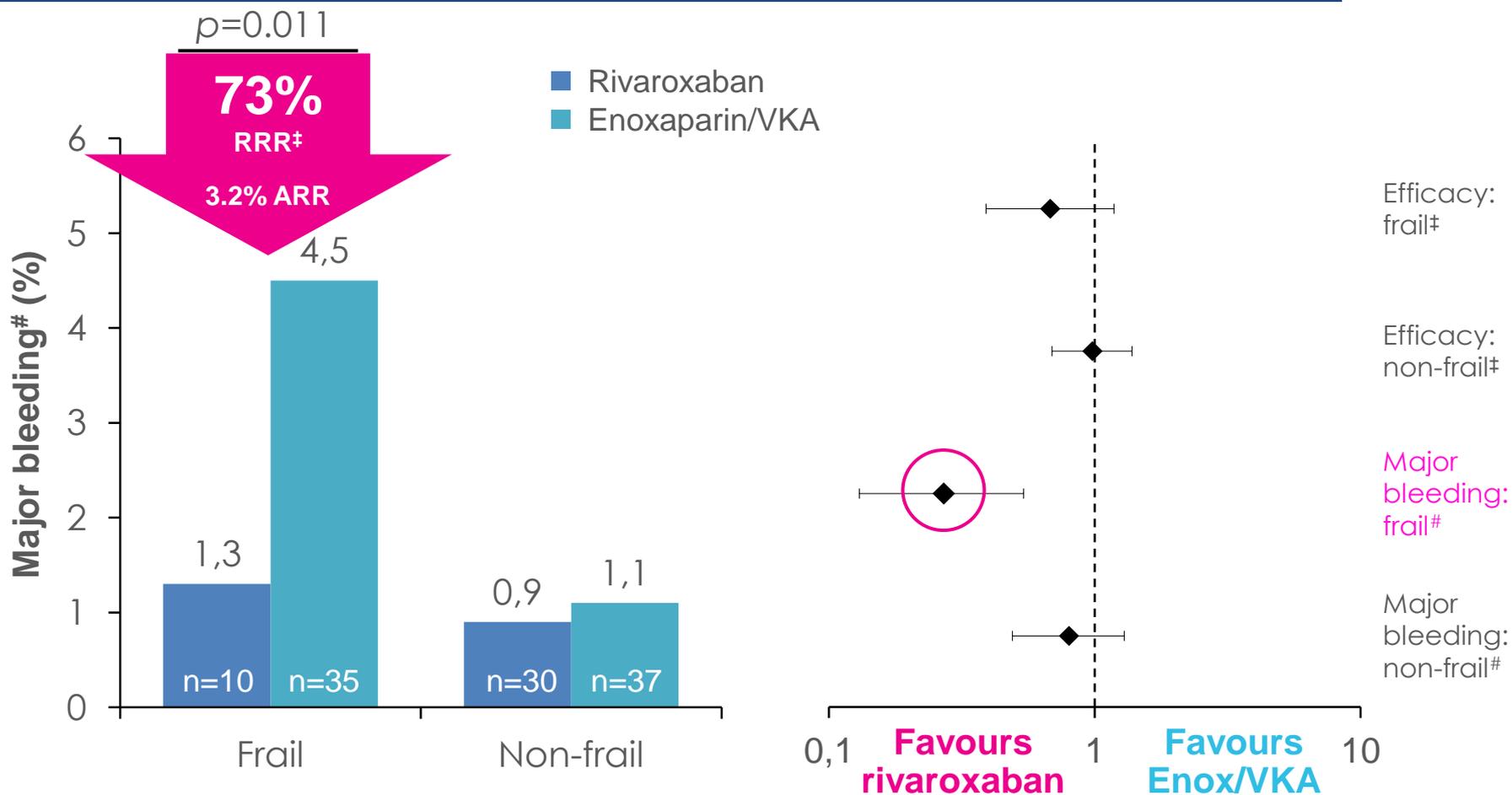
Pacienti so sympt. VTE a renálnym postihnutím majú zvýšené riziko veľkého krvácania pri liečbe enoxaparin/VKA, ale nie pri liečbe rivaroxabanom

Veľké krvácanie u pacientov s renálnou dysfunkciou a aktívnym onkologickým ochorením

Efektívna liečba tzv. **fragilných*** VTE pacientov rivaroxabanom – redukcia veľkého krvácania

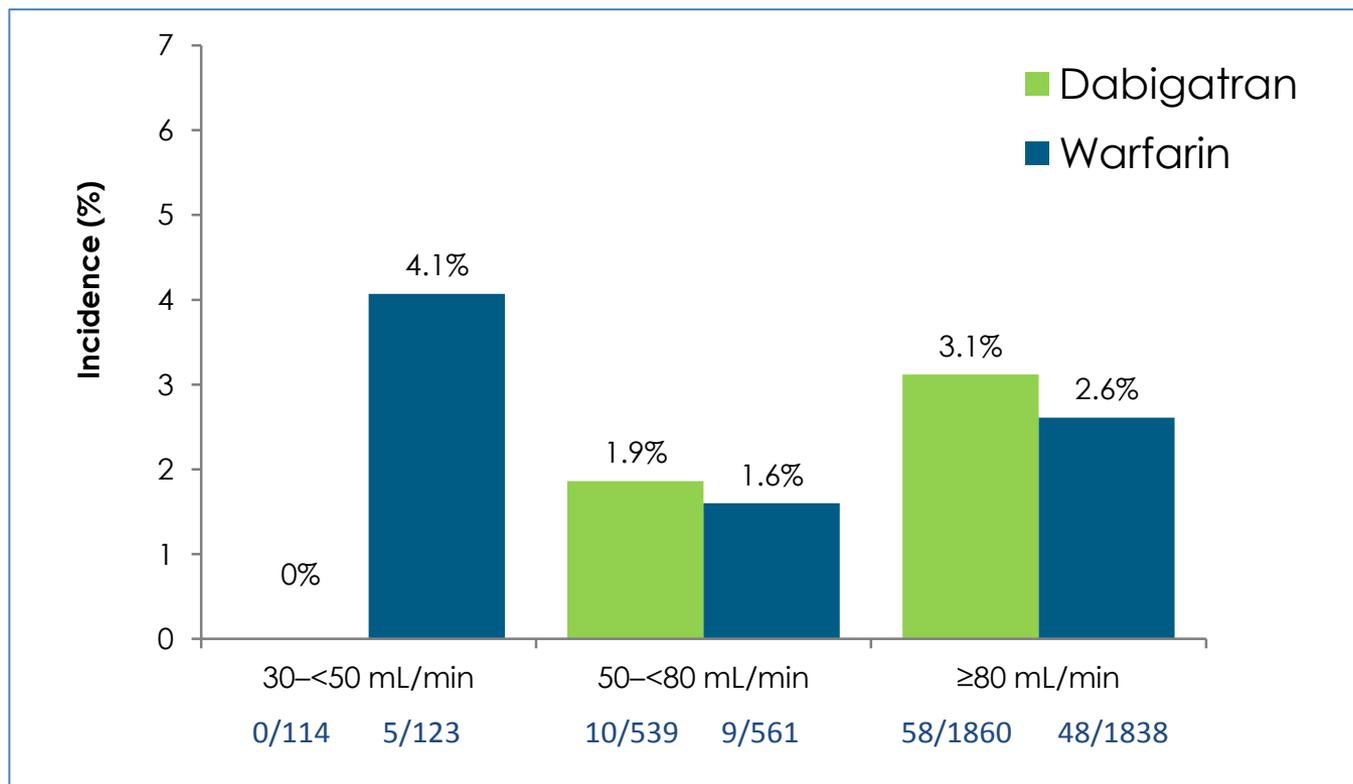
One or more of: >75 years old, CrCl <50 ml/min, low body weight (≤50 kg);

#safety population (N=8246); frail patients (n=1567); ‡ITT population (N=8281); frail patients (n=1573)

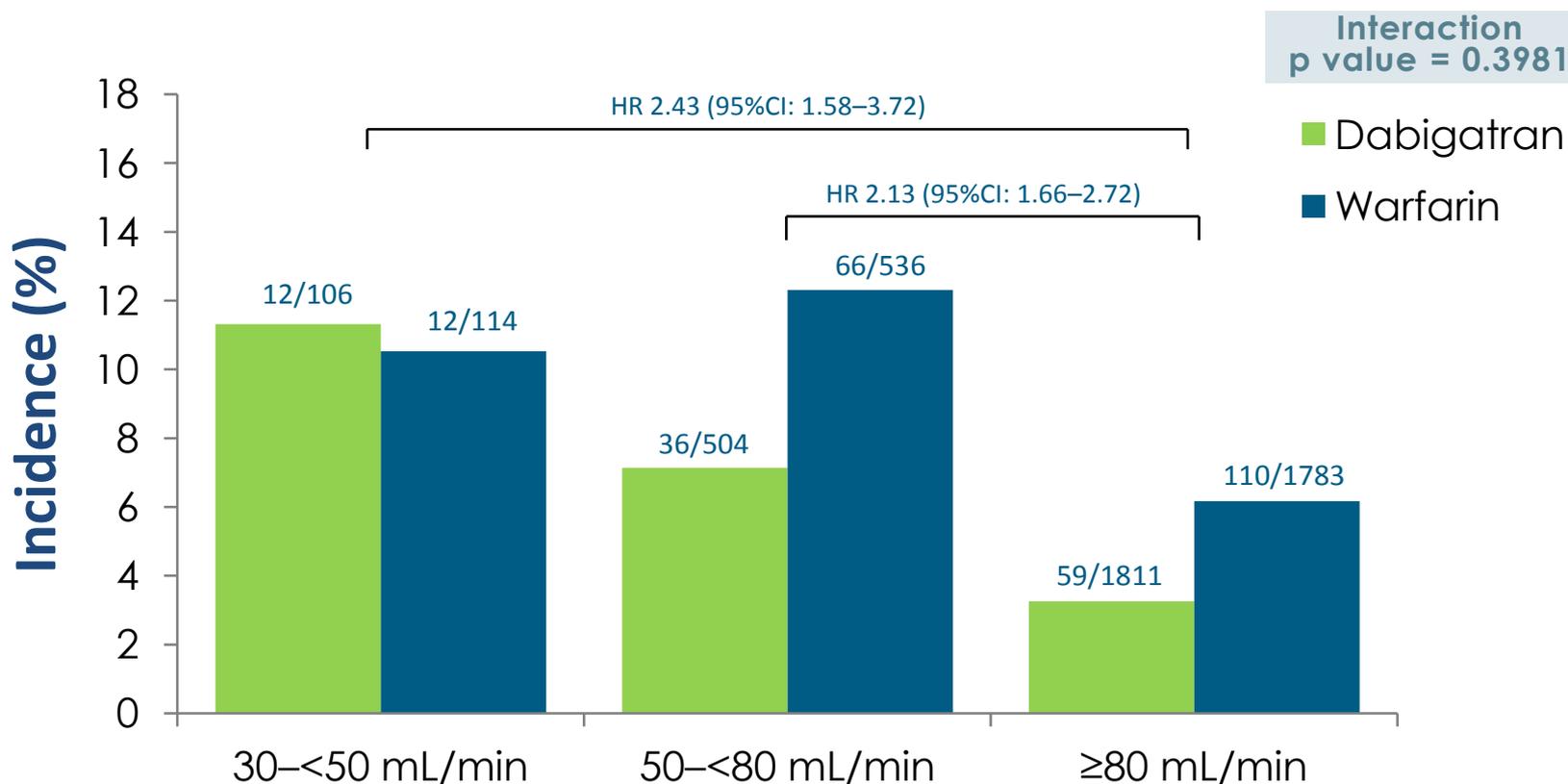
Liečba dabigatranom – bez významnejšej interakcie s obličkovými funkciami

REKURENCIA VTE/VTE-MORTALITY

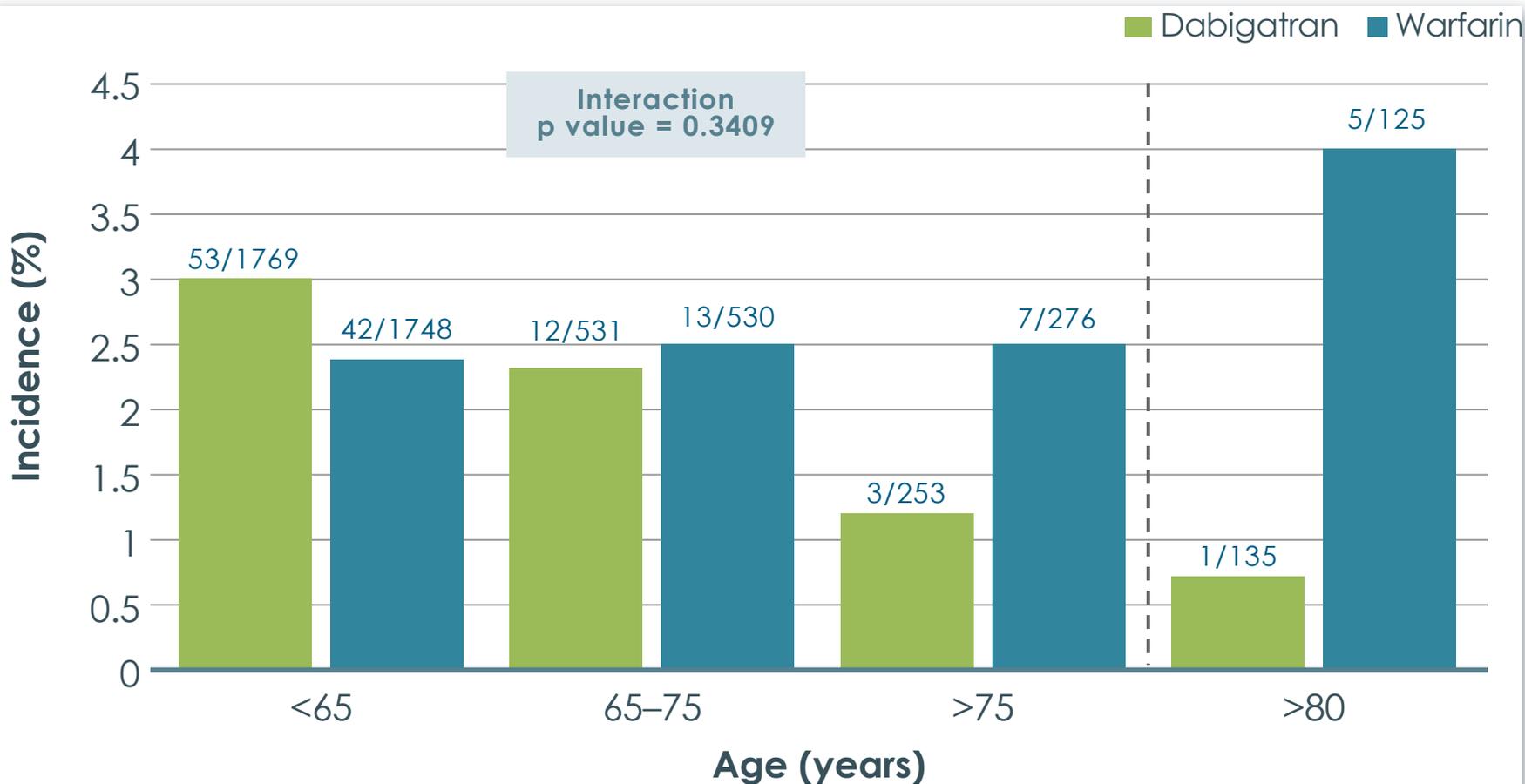
Liečba dabigatranom – bez významnejšej interakcie s obličkovými funkciami: VEĽKÉ ALEBO KLINICKY RELEVANTNÉ KRVÁCANIE

Veková analýza - dabigatran:

REKURENCIA VTE/VTE-MORTALITY

From randomization to end of prespecified post-treatment follow-up (6 months + 30 days)

Schulman S et al. Presented at ASH 2013.

Liečba VTE u pacientov s renálnou dysfunkciou

- ◆ **Preferencia NOAK pred warfarinom v liečbe VTE u pacientov s miernou a stredne závažnou renálnou dysfunkciou**
  - ◆ mierne poškodenie (CrCl 50-80 ml/min): bez redukcie dávky
  - ◆ stredne ťažké poškodenie (CrCl 30-49 ml/min): redukovať dávku
    - ◆ rivaroxaban 1 x denne 15 mg
    - ◆ dabigatran 2 x denne 110 mg
  - ◆ ťažké poškodenie (CrCl 15-29 ml/min): redukovať dávku, resp. NOAK nevhodné
  - ◆ obličkové zlyhanie (CrCl < 15 ml/min): liečba NOAK sa neodporúča
- ◆ **Preferencia NOAK pred warfarinom v liečbe VTE u fragilných pacientov: vek >75 rokov a/alebo CrCl < 50 ml/min a/alebo hmotnosť ≤ 50 kg**

Agenda

- ▣ Onkologickí pacienti
- ▣ Renálna insuficiencia
- ▣ **Gravidita**
- ▣ Iné situácie

VTE v gravidite

- 10% úmrtí matiek
- 33% HVT a 50% PE spojených s graviditou sa vyskytne až po pôrode
- Nárast krvného objemu gravidnej ženy o 40-50% a jeho distribúcia nárast

Radiačné riziko plodu nemožno ignorovať, avšak je nízke.

Riziko úmrtia plodu je významne vyššie, ak má matka neliečenú PE

- Potreba ukončiť graviditu ak expozícia zariadeniu > 100.000 microGy
- Expozícia plodu 100 microGy znamená 1/300.000 nárast rizika mortality pre Ca do 15 roku života
- Fajčiar fajčiaci ½ balíčka cigariet denne = 1/200 relatívne riziko mortality

VTE v gravidite

t-PA:

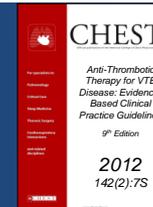
- ▣ veľká molekula neprechádzajúca placentou
- ▣ bez zvýšeného rizika pre plod alebo teratogenity
- ▣ bez zvýšeného rizika krvácania pre matku s výnimkou času pôrodu

LMWH:

- ▣ bez teratogenity
- ▣ neprechádza placentou
- ▣ **dávka 1mg/kg á 12 hod**
- ▣ **faktor anti-Xa 0.7-1.0** (testované 3-4 hodiny po podaní)

Liečba VTE počas gravidity

- ▣ **U gravidných žien s akútnou VTE** sa odporúča liečba **LMWH** pred UFH (1B) ako aj pred VKA (1A)
- ▣ **U gravidných žien s akútnou VTE** sa odporúča pokračovanie v antikoagulačnej liečbe minimálne **6 týždňov po pôrode** (pri minimálnej celkovej dĺžke antikoagulácie 3 mesiace) (2C)
- ▣ **U gravidných žien s anamnézou VTE** sa odporúča **popôrodná profylaxia počas 6 týždňov** profylaktickými alebo strednými dávkami LMWH alebo warfarinom s INR 2-3 (2B)
- ▣ **Pre dojčiace ženy** sa odporúča pokračovanie v liečbe warfarinom (1A), alebo LMWH (1B)

Prevenция VTE počas gravidity

Klinická situácia	Spôsob prevencie
Anamnéza VTE s nízkym rizikom recidívy (1 epizóda VTE spojená s prechodnými RF, inými ako predchádzajúca gravidita alebo používanie estrogénov)	Klinické sledovanie má prednosť pred profylaktickou liečbou
Anamnéza VTE so stredným až vysokým rizikom VTE (1 spontánna VTE, alebo predchádzajúca VTE vyprovokovaná užívaním estrogénov, alebo graviditou, alebo recidivujúca spontánna VTE)	Predpôrodná profylaktická liečba , alebo liečba strednými dávkami LMWH
Všetky gravidne ženy s anamnézou VTE	Popôrodná profylaxia počas 6 týždňov s profylaktickou alebo strednou dávkou LMWH alebo VKA s INR 2-3
Gravidne ženy dlhodobo užívajúce kumaríny	Počas gravidity LMWH v terapeutickej dávke alebo 75% terapeutickej dávky počas gravidity a po pôrode dlhodobá antikoagulačná liečba

Prevenencia VTE u žien s asympt. trombofilným stavom

Trombofilný stav	Rodinná anamnéza VTE	Odporúčaná prevencia
Homozygotná mutácia pre faktor V Leiden alebo homozygotná mutácia protrombínu 20210A, Vrodený deficit antitrombínu, proteínu C alebo S, antifosfolipidové protilátky (alebo ich kombinácia)	Pozit.	Predpôrodná profylaxia s profylaktickou alebo strednou dávkou LMWH a popôrodná profylaxia počas 6 týždňov s profylaktickou alebo strednou dávkou LMWH alebo VKA s cieľovým INR 2-3 (s výnimkou žien, ktoré majú deficit proteínu C alebo S)
	Negat.	Predpôrodné klinické sledovanie a popôrodná profylaxia počas 6 týždňov s profylaktickou alebo strednou dávkou LMWH alebo VKA s cieľovým INR 2-3 (s výnimkou žien, ktoré majú deficit proteínu C alebo S)

Liečba pľúcnej embólie v gravidite

- ▣ Liečba PE počas gravidity je založená na **antikoagulácii heparinom**, keďže heparin neprechádza placentárnou bariérou a neprestupuje do materského mlieka vo významnejších množstvách
  - ▣ Narastajúce skúsenosti poukazujú na bezpečnosť **LMWH** v gravidity; dávka LMWH má byť upravená podľa hmotnosti
  - ▣ Úprava dávky podľa **hodnoty anti-Xa** môže byť **zvážená** u žien s extrémami v telesnej hmotnosti alebo s renálnym ochorením, ale **rutinný monitoring nie je vo všeobecnosti opodstatnený**
  - ▣ **Nefrakcionovaný heparín** nie je v gravidite kontraindikovaný, hoci si vyžaduje monitoring aPTT

Liečba pľúcnej embólie v gravidite

- ▣ **Fondaparín** sa v gravidite nemá používať pre nedostatok údajov
- ▣ **warfarin** prechádza placentárnou bariérou a je spojený so zvýšeným rizikom výskytu embryopatie počas 1.trimestra. Podávanie warfarinu počas 3-tieho trimestra môže mať za následok fetálne a neonatálne hemorágie ako aj abrupciu placenty. Warfarín môže byť spojený so zvýšeným výskytom anomálií CNS počas celej gravidity.
- ▣ **NOAK** sú počas gravidity kontraindikované

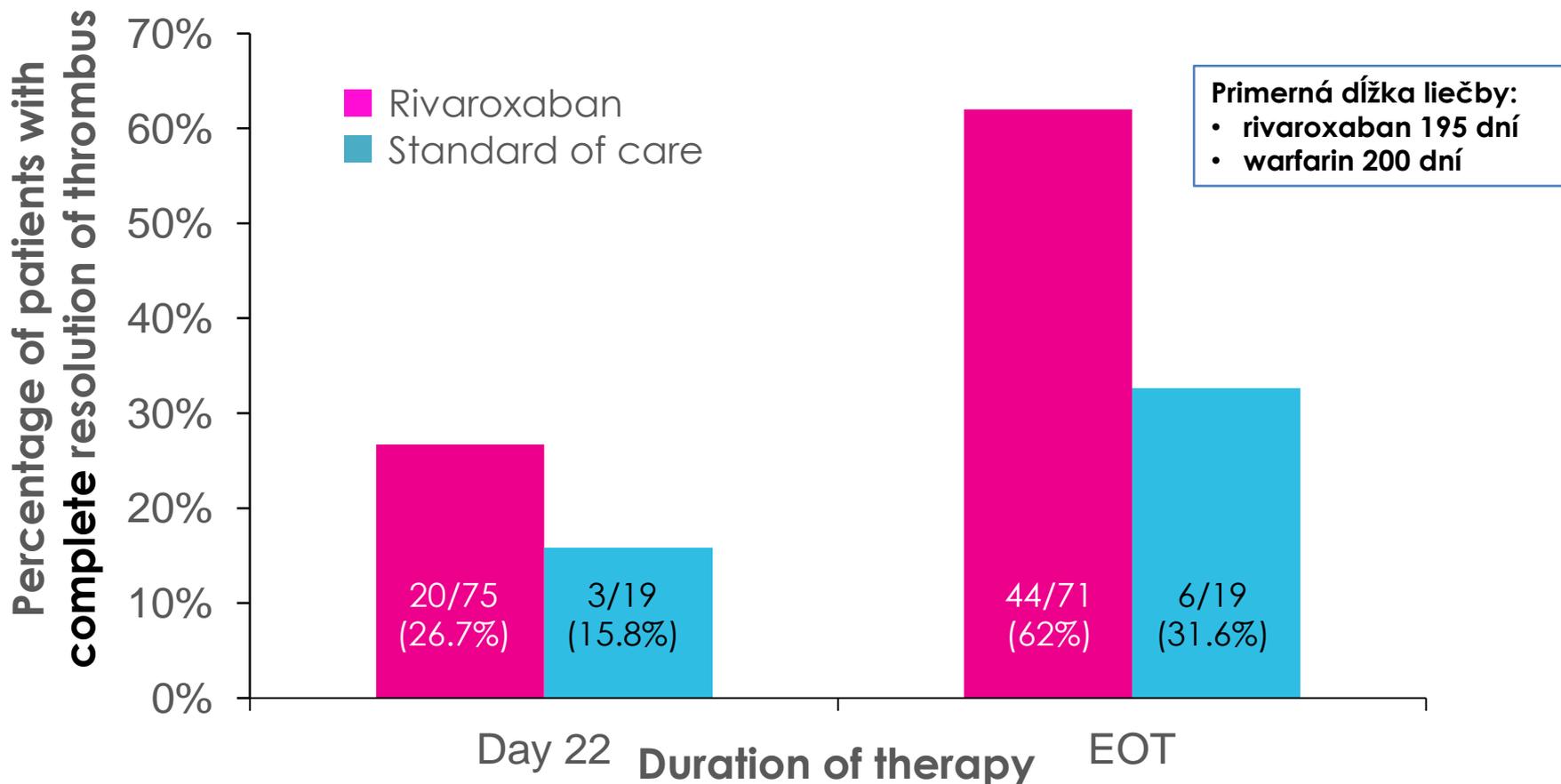

Agenda

- ▣ Onkologickí pacienti
- ▣ Renálna insuficiencia
- ▣ Gravidita
- ▣ **Iné situácie**

Kompletná regresia HVT/PE trombózy (USG+CT) J-EINSTEIN DVT and PE program (n=100)

Predefined imaging outcome of J-EINSTEIN population (n=100). Includes DVT and PE imaging

Yamada N et al, Thromb J 2015

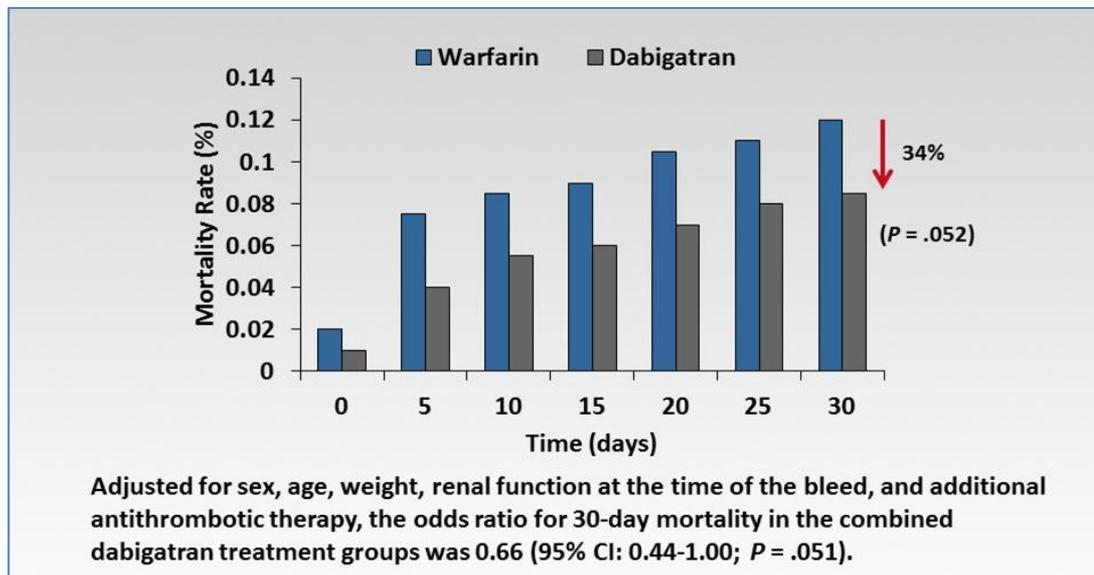
Antidotá NOAK

- ▣ **Andexanet** – pre anti-Xa látky (Xarelto, Eliquis)
- ▣ **Idarucizumab** pre Pradaxu
- ▣ **Aripazine (PER977)** – globálna reverzná látka pre všetky NOAK

Veľké krvácanie lepšie zvládnuteľné pri NOAK ako pri warfarine

Dabigatran vs warfarin – 30-dňová mortalita po veľkom krvácaní (n=1034)

Majeed A, et al. *Circulation*. 2013

90-dňová mortalita pri veľkom krvácaní: **6.3% rivaroxaban vs 15% VKA**

Dresden NOAC registry. Beyer-Westendorf J, et al. *Blood* 2014

Idarucizumab: špecifické antidotum pre dabigatran

Restoration of coagulation

- **Potent binding affinity ~350 times higher than binding of dabigatran to thrombin**
- No procoagulant or anticoagulant effects
- Short half life

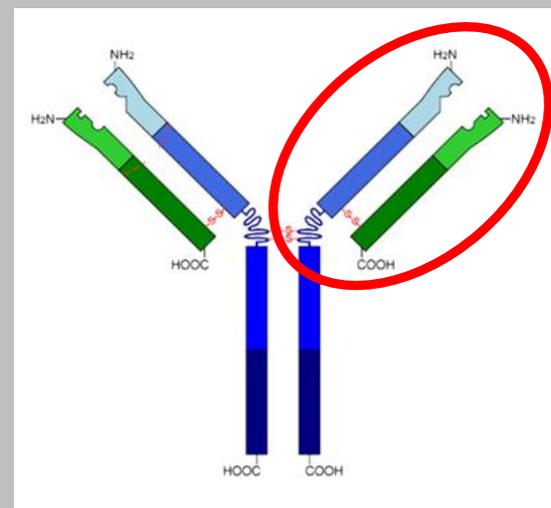
Easy and rapid administration

- Intravenous administration
- Immediate onset of action

Low risk of adverse reactions

- No Fc receptor binding
- No endogenous targets

Fully humanized antibody fragment (Fab)

Heparínom indukovaná trombocytopénia – HIT

Pacienti s podozrením alebo **potvrdenou HIT** majú byť liečení **priamym inhibítorom trombínu** (Trieda I, LOE B).

- priame inhibítory trombínu: bivalirudin, lepirudin, argatroban (na Slovensku registrovaný lepirudin – Refludan)

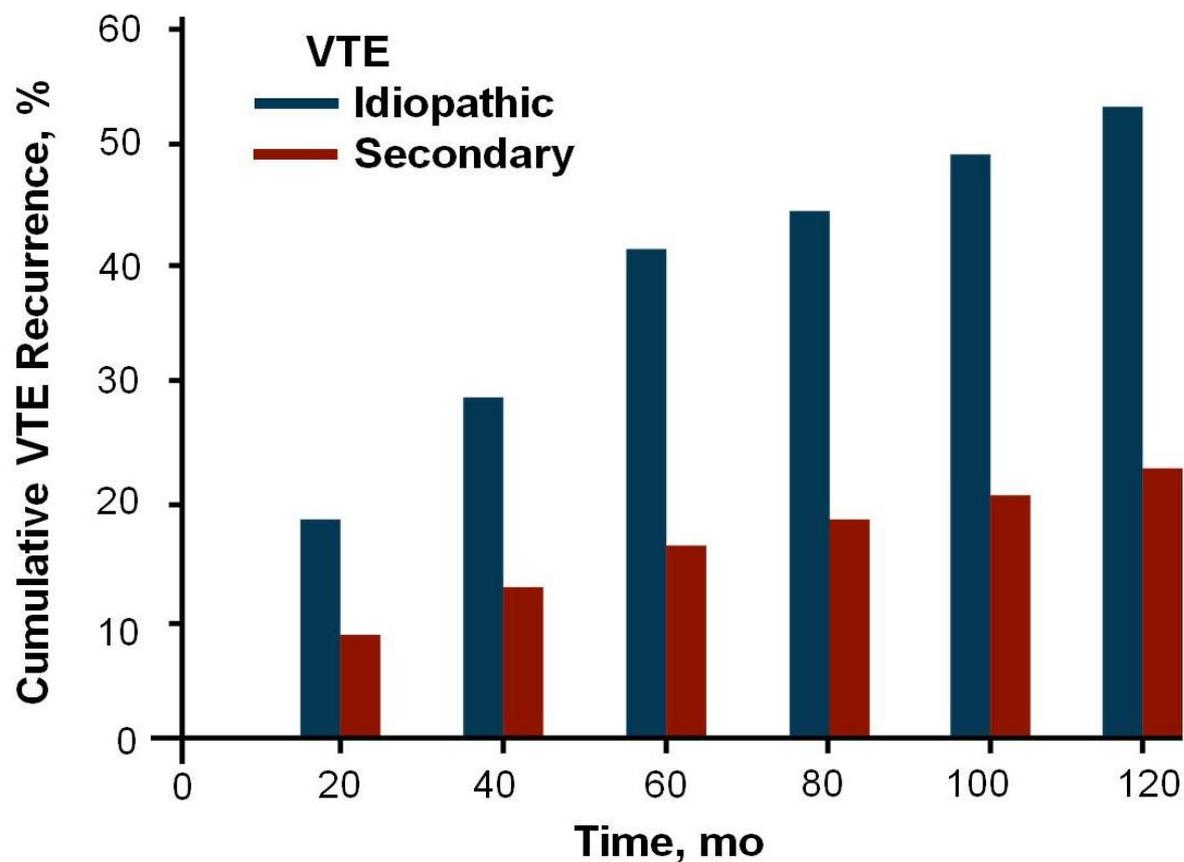
•Jaff MR, *Circulation* 2011

Fondaparín – nepriamy inhibítor faktoru Xa, je syntetický polysacharid, chýba mu sacharidová doména dôležitá pre vytvorenie komplexu s doštičkovým faktorom 4 (PF4) = **pravdepodobnosť indukcie HIT extrémne nízka**

- dáta z klin. štúdií s viac ako 7 500 pacientami, nepreukázali prípady HIT
- dávkovanie: s. c. inj. 1-krát denne 5 mg pri hmotnosti pacienta < 50 kg, 7,5 mg pri hmotnosti 50 – 100 kg, 10 mg pri hmotnosti > 100 kg;

Riziko rekurencie VTE po prerušení antikoagulačnej liečby

Prevenencia rekurencie VTE po ukončení antikoagulačnej liečby - štúdia SURVET

SULODEXID v SEKUNDÁRNEJ PREVENCIÍ RECIDÍV HLBOKEJ VENÓZNEJ TROMBÓZY

Multicentrická, randomizovaná, dvojito zaslepená, placebom kontrolovaná štúdia

Cieľ: Zistiť, či je sulodexid účinnější ako placebo v prevencii recidív venóznej tromboembólie pri podávaní počas 2 rokov po iniciálnej 3 -12 mesačnej antikoagulačnej terapii

Štúdia SURVET

Vascular Medicine

OPEN

Sulodexide for the Prevention of Recurrent Venous Thromboembolism

The Sulodexide in Secondary Prevention of Recurrent Deep Vein Thrombosis (SURVET) Study: A Multicenter, Randomized, Double-Blind, Placebo-Controlled Trial

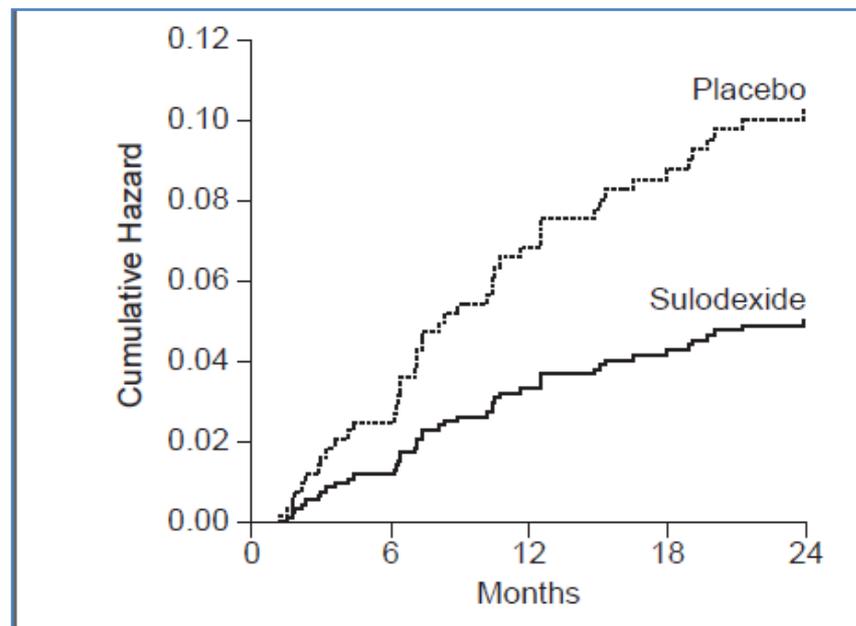
Giuseppe M. Andreozzi, MD; Angelo A. Bignamini, PhD; Giovanni Davì, MD;
Gualtiero Palareti, MD; Jiří Matuška, MD; Martin Holý, MD;
Katarzyna Pawlaczyk-Gabriel, MD; Andrej Džupina, MD; German Y. Sokurenko, MD;
Yury P. Didenko, MD; Laurentia D. Andrei, MD; Gianfranco Lessiani, MD; Adriana Visonà, MD;
on behalf of the SURVET Study Investigators*

Sulodexid = redukcia rizika rekurencie VTE

VTE recurred

- ▣ in 15 of the 307 patients who received **sulodexide**
- ▣ in 30 of the 308 patients who received **placebo**
- ▣ **HR: 0.49; 95% [CI]: 0.27-0.92; P=0.025**

Sulodexide podávaný po ukončení antikoagulačnej liečby redukuje riziko rekurencie VTE u pacientov s nevyprovokovanou VTE bez nárastu rizika krvácania

Záver

- ▣ **LMWH pilier** v liečbe VTE u onkologických pacientov, počas gravidity, v akútnej fáze PE ako aj extenzívnej HVT
- ▣ **NOAK** ako výhodná alternatíva warfarinu v liečbe HVT aj u pacientov s miernou a stredne závažnou renálnou insuficienciou ako aj u fragilných pacientov
- ▣ Nárast údajov o bezpečnosti **NOAK** u pacientov s VTE a onkologickým ochorením mimo fázy užívania chemoterapie
- ▣ Po ukončení antikoagulačne liečby zvažiť liečbu **sulodexidom** ako prevenciu rekurencie VTE

VIII. angiologický deň

Národného ústavu srdcových
a cievnych chorôb, a. s.

27. NOVEMBRA 2015

Ďakujem za pozornosť

TÉMY:

- KRITICKÁ KONČATINOVÁ ISCHÉMIA
– „UP TO DATE“
- VENÓZNY TROMBOEMBOLIZMUS
- RENÁLNA SYMPATIKOVÁ DENERVÁCIA
„VAŠI NAŠI PACIENTI“
- – KLINICKÉ KAZUISTIKY

ZAHRANIČNÝ HOŠŤ:

MUDr. Václav Procházka, PhD.
FN Ostrava-Poruba, Česká republika

MIESTO KONANIA:

Národný ústav srdcových a cievnych chorôb, a. s.
Pod Krásnou hôrkou 1, 833 48 Bratislava
Konferenčná sála (-2. poschodie)

ORGANIZUJE:

- Pracovná skupina periférnej cirkulácie
- Slovenskej kardiologickej spoločnosti
- Slovenská angiologická spoločnosť
- NÚSCH, a. s.

KOORDINÁTOR ODBORNÉHO PROGRAMU:

doc. MUDr. Juraj Maďarič, PhD.

HODNOTENIE CME: 6 kreditov

